

משילין פרק חמישי ביצה

מ.

עין משפט
גזר מצוה

א) ז"ק מ: ט: ז"מ פ"א;
ב) שנת קפ"ה, א ליעל ל"ה;
ד) ליעל ל"ה: א ליעל ל"ה;
ו) שנת מ"א ק"א, א שנת
מ"ה: [מסופתה פ"ד,
א שנת מ"ה]

מוסף רש"י

אם הכניס ברשות בעל
החצר חיובי. משנה היא
בפרק שור שנחטף אם הפכה
(מ"ו). נקדק שהכניס
קדומו ושבטן שורו של
בעל הבית לו בעל שורו
ונחמו שורו של בעל הבית
או שהכניס פירותיו ואלקני
בהמנו, בעל החצר חיובי
בנקד. דמי אמר ליה ע"ל
ע"ל ואנטי ק"ק קאמר ליה.
והוא דין הנה סתמא
שקור (ב"מ פ"א). רבי
אומר לעולם ליה.
חיובי. דעול ותיב ונטר לך
קאמר, ויהי להנה סתמא
שקור (שם). שור של
פטם. שפטם שורים
למטר, הרי הוא כרגלי
כל אדם. אפילו כן עיר
אחרת שגזל לנאן ע"י
עירוב, מוליכ למוקמו,
דכין לזרמיה לזנוניה,
מסתמא אוקמיה ברשותיה
דמאן דמי למטר חפין ליה
(דע"ל ת"ה). הבהמה
והכלבים
הבעלים. שהשאל אדם
לוקח בהמה או כלים
מתחייב ביום טוב, אנו יוכל
להלוים אלא למקום
שהבעלים הראשונים
מוחזקין לך שם, ואם
עירבו לנפול או ילטינו, לא
לדורס (שורבין י"ב) ואם לא
עירב לו לא אפסי לכל רוח
העיר (דע"ל ל"ז). כשם שער
אדם יכול ללך ביו"ט אלא
עד מחו שבט, כך בהמות
איהן יכולין ללך חוץ
למחוס, וכלו נמי אין לו
רשות לשגור חוץ למחוס
(הארוה ח"א ט"ו ס"ט).
אין משקין ושוחטין.
דך להשקות בהמה לפני
שחיטה שמתא נוחה
להפסיק (שם).
אורחא מילתא נקט (שם)
ק"א. את המדבריות.
הביתיות. מילתא נקט
שעויות חפשי ממד (שם)
במון התמוס (שם ק"ח).
פצעילי תמרה. ממרים
הנקמטין קודם שיתן
וינטין אורח פסלים
שעמינן מלובין וכן
מתבטלות מלתייה, וכן
לאכול מהן קודם שישקן,
מי מודה בהן דמקומין הן
בגבורות ולימקין או לא
(שבת ת"ה).

מוסף תוספות

א. שאומר מנה זו אתן
לפלוגי וזנה זו לפלוגי
היה זה לבניה כמכוח הלוח.
ב. כלי מחבורו.
ב"ש דאמר ר' יוחנן
הדור הוא כרגלי השראה.
ג. דעת המשאל
והשואל בכך. ב"ש.
ד. א"ע שדעת בעל
הבית בכך אין דעת
האורחים שובתם בכך לפי
ב"ש. שאינם יודעים אז ז' מנה
יחד לכל אחד ואחד
מהם. ש. ה. הא עירב
אורו שחיי מופקדון אלא
מביאין אצלו דברגליהן.
כ"ש. א. אותם שפועלין והן
מפועלין החמירי כדי להבטל.
כ"ש. ב. ולאחר פצועיין מתקלקלין,
ולפיכך היה כבוד לדמותם
לגוררות וצמקום, ואפ"ה
אמר ל' רבי שאין דומין
לגוררות וצמקין דהגן
מתקלקלים ביותר
וחזרין ומשבתיין. ש. ט.
שהיו מתחלה ראוין
לאכילה והוא דחה אותם
בדיים לייבשן ושוב אינן
ראוין עד שייבשו. ש"ס.
ו. ואיכא דאכיל מיניהו. ש.

מי שזמן אללו אורחים. מעיר אחרת ויצאו אללו על ידי ערוז: לא יוליכו. לאחר סעודה מנות צידם לצימס לסעודה הלילה: אלא אם כן וכה להס. ע"י אחר: מנוחיהם מערב י"ט. שמשכס בעל הצית זה לאדם אחר במשיכה ואמר לו וכה במנות הללו לפלוגי ופלוגי דוכין לו לאדם שלא בפניו והיו שלהם מצעוד יוס לילך כרגליהם: ג' אס הכניס ברשותו. שורו וקדומו ופירותיו לחצר חכרו בעל חצר חייב צנוקין ורישא דהך מתני' צבצא קמא דמי אמר ליה עול עול ואנטר קאמר ליה: לימא. הך פלוגתא דהכא כי הך אולא משום דאמר רב הלכה כרבנן דקיימי

ברשותיה לענין שמירה הוא הדין לתמוזין: אמר לך רב. צהך אלא דלמרי אפי' לרבי דאילו רבי לא פליג אלא דללא פריש אלא עול סתמא אמר ליה וסבר רבי עול ונטר את קאמר ליה אכל מפקיד פירות דהכא לאו צסתמא עסקינן אלא דקציל לנטירומא: ושמואל אמר אנה דאמרי. בזה אפי' לרבנן עד כאן לא קאמרי רבנן התם דקיימי ברשות בעל חצר אלא לענין שמירה דכין דסבירא להו דסתמא עול ואנטר לך קאמר ליה כיש דבעל השור מינה ינחא ליה דמוקיע שורו ברשותו דבעל חצר לשמרו דאי מויק האי שור לבעל חצר לא מייחב עליה אכל הכא לענין תמוזין מי נחא ליה לאיניש כו': סגן ואם ערב הוא פירותיו כמנו. אלמא כרגלי המפקיד נינהו: שיחד לו קין וי"ט. דאושליה ביתא הלך ברשות המפקיד הן אכל הכא דמשקן שומר וקבל עליו שמירתה הרי הן כרגליו: א"כ זכה. וכי זכה מיהא מוליכין והרי צידו הופקדו לאחר זכיה וש"מ כרגלי המפקיד הן: וזה שאני. שהרי כל עצמו לא עשה אלא להוליכו וברשותן: סלג צברא צבצא דדשא. צבית אוספיכנייה שנתנו לו ערבי העיר מצעוד יוס והוא היה בן עיר אחרת שמערבין לו לצוא לכאן: ה"ג א"ל אס אס תליס זיל שקיל ואי אינהו סלו לך. לנרצך לא משקול להליכך לעירך ולקמיה מפרש טעמא ואולי: שאני צברא דדשא. כלומר שאני הכא דלתינהו איהו גופיה צבצא דדשא והס לא קבלוהו ממדו לשמרו דכמי שיחד לו קין וזית דמי: א"ל רבי הלל לרב אשי ואי אינהו תלו ליה לא דוסא א"ל רב אשי לרב כהנא ואי אינהו תלו ליה לא שקיל והתנן: הבהמה והכלים כרגלי הבעלים אלא שאני רב הנא בר הנילאי דגברא רבה הוא וטרוד בשמעתיה וה"ק ליה אי את תלית אית לך סימנא בגויה ולא מסחת דעתך מניה זיל שקול ואי אינהו תלו לך מסחת דעתך ולא תשקול: בתנן: אין משקין ושוחטין את המדבריות אבל משקין ושוחטין את הבייתות אלו הן בייתות הלנות בעיר מדבריות הלנות באפר: ג' למה לי למימר משקין ושוחטין מילתא אגב אורחיה קמ"ל דלשקין אינש בהמתו והדר לשחוט משום סרובא דמושכא ו"ת"ר יאלו הן מדבריות ואלו הן בייתות מדבריות ואלו הן בייתות ראויה ואלו הן בייתות חוץ אלו הן מדבריות ואלו הן בייתות מדבריות כל שיוצאות בפסח ורועות חוץ אלו הן מדבריות ולא בימות הגשמים ומי אית ליה לרבי מוקצה והא בעא מיניה ר' שמעון בר רבי מרבי פ' פצעילי תמרה לר"ש מהו א"ל אין מוקצה לר"ש אלא

הדרן עלך משילין וסליקא לה מסכת ביצה

קין וזית ת"ש מי שזמן אצלו אורחים לא יוליכו בידם מנות א"כ וכה להם מנותיהם מערב י"ט ואי אמרת כרגלי מי שהפקידו אצלו כי זכה להם ע"י אחר מאי הוי ה"ג כיון שזכה להם ע"י אחר כמו שיחד לו קין וזית דמי ואיבעית אימא זכה שאני רב הנא בר הנילאי תלא בשרא בעברא דדשא אתא לקמיה דרב הונא א"ל אי את תלית זיל שקיל ואי אינהו תלו לך לא תשקול ואי איהו תלא מי שקיל והא ר' הונא תלמיד דרב הוה ואמר רב כרגלי מי שהפקידו אצלו שאני עברא דדשא דכמי שיחד לו קין וזית דמי א"ל רב הלל לרב אשי ואי אינהו תלו ליה לא שקיל והאמר שמואל שור של פטם הרי הוא כרגלי כל אדם א"ל רבינא לרב אשי ואי אינהו תלו ליה לא שקיל והאמר ר' רבה בר בר חנה א"ר יוחנן הלכה כר' דוסא א"ל רב אשי לרב כהנא ואי אינהו תלו ליה לא שקיל והתנן: הבהמה והכלים כרגלי הבעלים אלא שאני רב הנא בר הנילאי דגברא רבה הוא וטרוד בשמעתיה וה"ק ליה אי את תלית אית לך סימנא בגויה ולא מסחת דעתך מניה זיל שקול ואי אינהו תלו לך מסחת דעתך ולא תשקול: אין משקין ושוחטין את המדבריות אבל משקין ושוחטין את הבייתות אלו הן בייתות הלנות בעיר מדבריות הלנות באפר: למה לי למימר משקין ושוחטין מילתא אגב אורחיה קמ"ל דלשקין אינש בהמתו והדר לשחוט משום סרובא דמושכא ו"ת"ר יאלו הן מדבריות ואלו הן בייתות מדבריות ואלו הן בייתות ראויה ואלו הן בייתות חוץ אלו הן מדבריות ולא בימות הגשמים ומי אית ליה לרבי מוקצה והא בעא מיניה ר' שמעון בר רבי מרבי פ' פצעילי תמרה לר"ש מהו א"ל אין מוקצה לר"ש אלא

ואדעתא דדייה תלו ליה: כרגלי הבעלים. וכיון דלנרצו תלאוה שם הוה ליה איהו צעלים: וטעמא לאו משום תמוזין אלא רב הונא דלורי ליה הכי במלמדיה דרב הוה ורב אמר בשמיטת חולין (חולין דף נ"ה). צבר כיון שמתעלס מן העין אסור ואפי' תלו צבית צבית ישראל ורב חנא אגב טרדא דשעמטיה משכח שאר עסקין: וה"ק ליה. רב הונא: אי אס תליס. מידי דעבד איניש צדייה לא מנשי ולא מסח דעמיה: ואי אינהו סלו לך אתה לא היה דעתך לכך והס אינש וזהיירם צלך ואסמו דעמיהו ולא משקול. לשון אחר משום מוקצה: בתנן: אין משקין ושוחטין אס המדבריות. משום מוקצה ובגמרא מפרש אמאי נקט משקין: ג' מנסא אגב אורחיה. דמנא דה"ל לאורויי צבהמות מי מותרת ומי אסורה נקט אורחיה צלישנא דמשמע מינה מילתא חדמי דנרצך ארצך: משום סרובא דמושכא. שתתא נוחה להפשיטה שהוא נדבך יותר מדאי צבצא: ונכנסות. לישוב: צריעיה. צמרשון: פלעילי תמרה. ממרים שאין מתבטלות צאילן לעולם וגורדין אותן מהאילן ועושין להן חתולות הן כלי כפות ממרים וכוסין לתוכן ומתבטלות: מהו. לאכול מהן ביום טוב: אלא

הוא, אי איהו תלא גלי דעתיה דכי יחייב סימנא שקיל ליה ולא מסח דעתיה, ואי אינהו תלו חייש דמנא מחלפי ליה (ב) ומסח דעתיה מיניה. מי שיימן אצלו אורחים לא יוליכו בידם מנות א"כ זכה להן במנותיהן מערב י"ט. (מתני' אין משקין ושוחטין המדבריות אבל משקין ושוחטין את הבייתות. למה לי למיתנא משקין, מילתא אגב אורחיה קמ"ל דלשקין אינש והדר לשחוט, מיט דכי איכא סירובא ומשכא.) ת"ר אלו הן מדבריות שיוצאות ורועות באפר [ב]פסח ונכנסות ברביעה [ראשונה]. בייתות שיוצאות ורועות חוץ לתחום ביתן ואלו הן החתומים. ר' אומר אילו ואלו בייתות חוץ לתחום

נח א מיי פ"ה מהלך
י"ט הלכה יג טו"ע
א"ח ס"ג ש"ז ט"פ ח'
ב"ב ד מיי פ"ה מהלך
ממון הלכה יד ופ"ו
הלכה ה' סג' עש"ן ס'
טור ש"ע ח"מ ס'מ'ן ע"ג
ס"פ א' וס'מ'ן ש"ט ס'פ'
ה ע"י צבצא ד' כמ'ן ר"ל
ס"פ ג'
ג א מיי פ"ה מהלכות
י"ט הלכה יג טו"ע
א"ח ס"ג ש"ז ט"פ ח'
ב"ב ד מיי פ"ה מהלכות
ממון הלכה יד ופ"ו
הלכה ה' סג' עש"ן ס'
טור ש"ע ח"מ ס'מ'ן ע"ג
ס"פ א' וס'מ'ן ש"ט ס'פ'
ה ע"י צבצא ד' כמ'ן ר"ל
ס"פ ג'
ג א מיי פ"ה מהלכות
י"ט הלכה יג טו"ע
א"ח ס"ג ש"ז ט"פ ח'
ב"ב ד מיי פ"ה מהלכות
ממון הלכה יד ופ"ו
הלכה ה' סג' עש"ן ס'
טור ש"ע ח"מ ס'מ'ן ע"ג
ס"פ א' וס'מ'ן ש"ט ס'פ'
ה ע"י צבצא ד' כמ'ן ר"ל
ס"פ ג'

רבינו הגנאל

איתמר המפקיד פירות
אצלו חבירו, רב אמר כרגלי
המפקדון אצלו ושמואל
כרגלי המפקד. לימא אודו
לטעמיהו דתנן בב"ק
בפרק שור שנחטף את
הפדה, ארם הכניס ברשות,
בעל חצר חיובי, רבי אומר
בכולן אינו חיובי עד
שקבל עליו בעל הבית
לשמו, ואיתמר אמר רב
הונא אמר רב הלכה
כמכוסים, ושמואל אמר
הלכה כרבי, אמר לך רב
אנא דאמרי אפילו ל' עד
כאן כו', וכבר פירשנוהו
במקומו. והא דתנן אם
עירב פירותיו כמיהו,
דשעמטי מניה כרגלי
המפקד, אוקמה רב
בירודי לתן [קין וזית] ולא
קובל לריות מופקדון
אצלו, לפיכך ברשות
בעליו עומדין. רב אמר
גורליא תלא בישרא
בעיבא דדשא, והפקדו
אצל בעל הבית בערב
י"ט, ואתא בירוש' לגבי רב
הונא, וא"ל מהו
למשקליה ולמילוי היים
בתחום שלי, א"ל אי את
תלית ליה בעיבא דדשא
מוכחא מילתא דלא
אפקדמיה לגבי מריה
דביבא, ואיני' דאמר רב
כרגלי המפקדון אצלו בכי
הא גונא מודי רב דהוא
כרגלי המפקד, ואי את
אפקדמיה גביוהו אינהו
תלו לא תשקול. ואקשינן
וכי האי גונא אי אינהו
תלו, והאמר שמואל שור
של פטם כרגלי כל אדם,
דכין דמכריז עליה כל
אדם דעתיה עליה, וכ"ש
זה שכבר קנה. א"ל רבינא
לרב אשי (א) ואי הוה איהו
תלי שקיל, והא"ר יוחנן
הלכה כר' דוסא דאמר
הלוקח בהמה מחבירו
מפירש א"ע"פ שלא נחנה
לרועה אלא בירוש' הרי
הוא כרגלי הרועה,
ואוקימנא ברועה אחר.
א"ל רב אשי לרב כהנא ואי
אינהו תלו לא שקיל, והתנן
השואל כלי מחבורו מערב
י"ט כרגלי השואל, הנה
א"ע"פ שתן ברשות
המשאל כרגלי השואל הן.
ואסיקנא אלא רב הונא הכי
קאמר, רב חנא בר חנניא
גברא וטרוד בשמעתיה